

nadaljuje. **28 angleško-francoskih divizij napada.** Severno od Somme so njih novi napadi kravato zavrnjeni. Južno od reke se je v semintja divljajočem boju infanterije prvo postojanko proti zopetnemu navalu Francuzov na fronti od Barleux do južno od Chilly obdržalo. Le tam, kjer so bili najsprednejši jarki popolnoma zravnani, so izpraznjeni. Poznejši napadi so bili pod najtežimi izgubami sovražnika popolnoma odbiti. Meklenburški, holsteinski in saški regimenti so se posebno odlikovali. Do včeraj se je pripeljalo na vjetih iz dyadnevnega boja južno od Somme **31 oficirjev, 1437 mož od 10 francoskih divizij,** na plenu pa **23 strojnih pušk.** — V zračnem boju in z odpornim ognjem se je 3 sovražna letala sestreljala.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Ruski napadi so se severno od železnice Zloczow-Tarnopol v našem ognju izjavljali. — Fronta nadvojvode Karla. Med Zloto Lipo in D'nestrom so Rusi svoje napade zopet pričeli. Po brezuspešnih naskokih potisnili so konečno sredino fronte nazaj. V Karpatih je nasprotnik v poročanih bojih južno-zapadno od Zabie in od Schipotha male uspehe dosegel; na mnogih krajih je včeraj brezuspešno napadal.

Balkansko bojišče. **Sedem utrdb od Tutrakana,** med njimi tudi pancerke baterije, je zavzetih. Severno od Dobriča so močnejše rumunsko-ruske sile od naših hrabrih bolgarskih tovarišev nazaj vržene.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

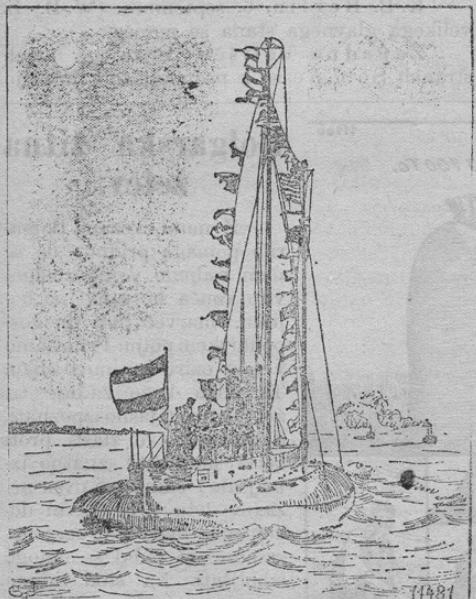
Turki vjeli nad 5000 Rusov.

K.-B. Konstantinopel, 30. avgusta. Glavni stan poroča:

Kavkaška fronta. Tekom napadov, ki so jih naše čete predvčerajnem na desnem krilu pričele, prepodile so sovražnika z bajonetnim napadom iz njegovih postojank. Pri zasledovanju vjele so čez **400 Rusov** in zapanile 80 kiš s strelihom ter mnogo vojnega materijala. Vjeti izjavljajo, da je bilo z našim ognjem 6 kanonov popolnoma razrušenih. Na levem krilu so srečno skončeni napadi, odrezati del sovražnih strelskih jarkov. Glasom zadnjega poročila se je do predvčerajnjega boja **2 in pol divizij popolnoma razpršilo**, nadalje **5000 vjetih** napravilo ter več kanonov, strojnih pušk in mnogo orožja zapanilo.

Podmorski čoln „Deutschland“ po svoji vrnitvi.

Z ozirom na poročila o srečni vrnitvi nemškega podmorskoga čolna „Deutschland“

„Deutschland“ auf der Weser.

iz Nemčije prinašamo sliko te barke na reki Weser ob svojem prihodu v nemško domovino.

Največji sovražnik.

V listu „Der Turmer“ piše grof von Grotthus tako-le:

„Dosej smo vse svoje sovražnike zadeli na glavo in smemo upati, da boderemo z njimi sami obračunali.“

Le eden nam je nevpogljivo kljuboval, le ena sila se je doslej izkazala kot nepremagljiva, to je velesila — oderuštvo. Najmočnejše od vseh je oderuštvo, to je pravi zmagovalec v tej vojni in mirujoča točka v menjajočih se dogodkih. Naj se gibljejo boji tako ali tako, naše vojaštvo se premika z enega bojišča na drugo — oderuštvo pa ne omahuje in se ne umakne s svojega prostora: kakor pajek sedi nepretrgano v svoji mreži, debelega in rudečega naplhnjenega lica od zavžitih krvavih žrtev, poželjivo čakajoč novih žrtev, ki prihajajo z mirno gotovostjo. Oderuh je mož sedanjega „velikega časa“, zakaj on je razumel „zahtevo trenutka.“ Zahteva je: „Baši denar v svojo m o s n j o!“ in ničesar ne more „značajnega“ oderuha odvrniti od izpolnitve te dobro razumevanje zahteve. Proti „značajnemu“ oderuhu je nemogoča vsaka državna in oblastvena odredba. „Nam ne more nikdo kaj!“ Kajti tudi on govori o sebi, kakor vsa veličanstva, v množini: Njegovo veličanstvo oderuh. Ali pa ni res on gospodar v tem času?

Ako pojde tako naprej kakor doslej, ako se ne ukrene kaj korenitega, zamore še priti do tega, da nas vse naše žrtev in zmage ne bodo obavarovale, da bodo moralizirangleške roke sprejeti angleški mir. To se mora povedati naravnost, ker ne temelji na dozdevni, temveč na resnični nevarnosti. To je nevarnost, ki jo pozna ljudstvo samo; čudno je le, da se ljudstvo ne izpozna ali pa se podcenjuje. Še je čas, da odrinemo, pa skrajničas, in kar je v zamujenemu izgubljenega in pokvarjenega, se še danes ne da več popraviti. Ni treba nobenega proroškega duha, da povemo, kaj vse nam še vzvezte doma, če se ne preide konečno k odrešenjem dejanjem.

Sami razglasili (ali celo skoraj otroški „dobrohotni opomini“) niso dejanja. Besedima ljudstvo vseh slojev tako preveč in dosti, če jim takoj ne sledi uspešna dejanja, da jih sprejema le s prikrito nevoljo, ker vidi pri tem le tolsto obrazo oderuhov, ki se pač široko in prav zadovoljno smehljajo...

Tako piše nemški list „Turmer“ seveda večinoma z ozirom na nemške razmere. Vendar pa veljajo te besede istotako za nas. Kajti i pri nas — morda še v povečani meri — je oderuštvo največji, najbrezobzirnejši ter tudi najpodlejši nasprotnik.

Razno.

Iz Ptuja se poroča: Svinjski in govej i sej mi so do nadaljnje odredbe vstavljeni.

Divji merjasec, dolg več kot 2 metra in

Ansicht von Kronstadt.

težak okoli 220 kil, bil je v Šalovcih Ormožu vstreljen. Merjasec prihajal je v času že več let sem v pokrajino med Omšom in Središčem, bržkone iz Ogrske. I pravil je seveda vedno veliko škodo. Leto le v dveh občinah nad 2000 kron škodo pravil. Politična oblast je priredila pred imenim lov, da bi se tega nevarnega školjija dobilo. Zdaj se je posrečilo nadlovcu grški ormoške g. Wessenjak, da je z izvom stremlom žival usmrtil. Mrtvega merjaseca razstavili potem v Ormožu in pozneje v Ptiju proti vstopnini. V Ptiju je bil določen dajški te priredbe za vdove in siroti padlih junakov 3. kora.

Tretjič odlikovan je bil s cesarsko položajem (signum laudis) g. oberlajtnant pionir Jos. Orning, sin ptujskega župana in okrajnega načelnika. Nahaja se že od zadnje vojne na raznih bojiščih in se je zlasti v Gorici, Bukovini ter v Karpatih s svojimi limi ptujskimi pionirji obnesel. Čestilom mlademu junaku prav prisreno! Drugi sin župana Paul Orning bil je tudi že na bojišču, kjer je bil ranjen ter je zbolel; a daj stoji v vojni službi.

Laška granata v Dravi. Pred nekaj dnevi je neki ljudskošolski učenec pri t.i. „Husarensprungu“ pri Mariboru v Dravu nabasano italijansko granato, kateri pa vžigalnik manjkal. Deček je prinesel granato šolo in jo oddal g. nadučitelju Hobauer, ki jo je poslal pristojni vojaški oblasti. Njeno je, kako je prišla italijanska granata na to mesto. Morda jo je kdo v Mariboru nesel in v Dravo vrgel. Morda pa je pri Dravo iz ozemlja, ki leži pod učinkom ških kanonov ter je polagoma s peskom prido Maribora, kjer jo je voda vrgla blatrebo.

Zahvala 26. dež. bramb. regimentu. Kasno, sta mesti Celje in Maribor načemu dež. bramb. regimentu št. 26 priliki cesarjevega rojstnega dneva darovali srebrne signalne rogove. Celjski županov mestnik dobil je nato od regimenta zahvalno pismo, v katerem se čita m. dr.: „26. vije bodejo to častno darilo teh dveh mest, s katerima je regiment od nekdaj najtesnejše vedno v visoki časti držali in kakor do takoj ne sledi uspešna dejanja, da jih sprejema le s prikrito nevoljo, ker vidi pri tem le tolsto obrazo oderuhov, ki se pač široko in prav zadovoljno smehljajo...“

Tako piše nemški list „Turmer“ seveda večinoma z ozirom na nemške razmere. Vendar pa veljajo te besede istotako za nas. Kajti i pri nas — morda še v povečani meri — je oderuštvo največji, najbrezobzirnejši ter tudi najpodlejši nasprotnik.

Kronstadt.

Prinašamo si siebenburškega mestnika Kronstadt, ki je važnejše mesto občine sko-rumunski meji in glavni kraj takratnega „Burzenlanda“. Iz vojaških ozirov se to mesto ob izbruhu rumunske vojne izpraznili in je bilo od italijanskih Rumunov zasedeno. Ali Rumuni so dejno kmalu zopet isključili iz tega mesta!

S krepkim podprtjem Rdečega krsta in Vojno- oskrbovalnega zavoda izkažejo domovini dragoceno ustanovljeno.

ih pri v tem Ormo- ga. Na- letos je ode na- pod kraljivca graščine izbornim usca so v Ptaju en čisti rote po pohvalo rjev in- pa in začetka i v Ga- jimi vr- stitamo i sin g. na bo- ; a se-

zithmer, 28 let star, soproga nadlovcu bani, bila je zaradi ljubavnega razmerja srbškim vjetnikom od mestnega ma- stra v Bozenu pravomočno na 8 dñ i za- obsojena! — Kazen sama ob sebi za possumo žensko ni previsoka; občutna je tudi tega, ker se jo je javno razglasilo. Ti bilo pa tudi v naših krajih prav posum, ako bi oblast take brezdomovinske in zveste babute javno ozigosila.

Novi davki. Že dlje časa je znano, da pri- finančno ministerstvo nove davke. Zdaj gre to tudi oficijozni „Fremdenblatt“, ki je Finančni minister stopi v najkrajšem z novimi davki pred javnost. Vojna po- so narastla na 13 in pol milijard, za- je treba na leto 748 milijonov krom. Mesec se ne more pokriti iz državnih do- in je treba torej kaj posebnega ukre- Sodi se, da je nameravano zvišanje di- in indirektnih davkov. Pri zadnjih se godi v obliki doklad. Tudi dohodki iz- mernih naprav se bodo zvišali in se misli- vri vrsti na zvišanje poštih pristojbin in- kih tarifov.

Petdesetletnica podmorskega telegraфа se je kratkim praznovala. Prvič so zvezali Ev- in Ameriko s podmorskim telegrafom 5. avgusta 1858. Ker še niso dobro po- vplivov in učinkov elektrike, je ta zveza odrekla. Nato so ustanovili novo druž- in je sklenila novo napeljavo in jo do- dala dne 5. avgusta 1866. Ta zveza pod- morskega telegraфа je koštala 10 milijonov krom. Od tega časa naprej je telegrafična z Ameriko nepretrgano obstajala. Dan- je pa skoraj ves svet preprežen s pod- morskimi teleografi.

Omejitev iztoča piva. Izšla je nova cesar- naredba, po kateri se sme v gostilnah, manah in drugih javnih lokalih pivo pro- ti ob delavnikih od 7. do 10. ure zve- nedeljah in praznikih pa od 4. do 10. večer. Med tem časom se sme vsakemu v lokalu samem k večjemu pol litra pri iztoču „čez ulico“ pa vsakemu k jemu le en liter prodati. Prestopki kr- se kaznujejo z denarnimi globami do 10 K ali pa z zaporum do 6 mesecev.

Trije dnevi brez mesa v tednu. Izdala se cesarska naredba, ki velja s 1. septembrom in ki prepoove razprodajo mesa, su- ga, kakor izdelanega (kuhanega, pečenega, žagnega ali soljenega) ter oddajo mesa in, ki obstojijo popolnoma ali deloma iz- sa, vsaki pondeljek, vsako sre- in vsaki petek v tednu. Tudi v za- mih gospodarstvih se ob teh dnevih ne sme- da, ki obstojijo popolnoma ali deloma iz- sa, zavzmati. Le na enem teh dnevov, ki bodo namestnija šele določila, se sme o- mejo prodajati in jesti.

V varstvu mladine izdala je c. kr. namest- na najstrožje dolocbe, glasom kate- ne sme mladina pred dokončanim 17. le- po cestah kaditi, brez spremstva stari- in gostilne in kavarne pohajati, igrače, slad- in, sramotne spise itd. kupovati itd. O tej potrebeni odredbi, ki bi jo morala vsaka last najstrožje izpolnjevati, bodo ob pri- govorili. Kajti propalost mladine narašča vemo bolj in je tedaj skrajni čas, da se od- proti njej nastopi.

78 ovc od strele ubitih. Iz Jeschena in Koroške se poroča: Med neko hudo ne- udarila je strela na „Jescheneralpe“ v celo ove in je ubila 78 živali.

Ogenj. Pri posestnici Mariji Lah v Po- novi pri Mariboru nastal je požar, ki je gospodarsko poslopje z vsem orodjem in za- go kme popolnoma uničil. Požar se je raz- dal tudi na sosedna gospodarska poslopja in posestnikov ter jih je vpepelil z vso in vsem drugim. Edino živino so za- mogli rešiti. Škoda znaša več kot 70.000 krom, je večinoma z zavarovanjem krita. Ogenj je napravili otroci, ki so se igrali z uži- skami.

14 letni požigalec. 14 letni posestnikov naec Murko v Podplatu pri Ro- gatu izvršil je več požigov na poslopijih svoje matere Johane Jagodič. Skupna škoda

znaša nad 6000 krom. Deček, ki so ga zdaj zaprli, je dejal, da je zaradi tega začgal, ker ga je njegova sestra preteplala.

Samor požigalca. Dne 1. t. m. izbruhnil je v viničarji Marije Peter nell v Ko- šaku pri Mariboru ogenj, ki je vse podstrešje vpepelil. Sum se je obračal na viničarja Antona Jelenko, znanega pijanca. Ko so spravljalni, našli so zgorelo truplo Jelenka, ki je bil na podstrešju ogenj napravil ter se potem obesil. Sosedji so komaj bližnjo hišo rešili.

Nove primerne cene za živino. Namestnija je določila, da veljajo pri kupljeni z govejo živino od 1. septembra naprej sledeče pri- merne cene, in sicer pri hlevu posestnika (za 1 kg žive teže): **Klava in živina:** Voli: najboljše kakovosti do 3 K 50 v., druge kakovosti do 3 K 20 v in tretje kakovosti do 2 K 90 v; biki in telice: I. do 3 K 20 v, II. 2 K 90 v, III. do 2 K 50 v; krave: I. 3 K 10 v, II. 2 K 60 v, III. 2 K 10 v; teleta 2 K 60 v do 3 K. Za plemeno živino: Za vožnjo izbrani voli do 3 K 50 v; močno breje krave in telice 3 K 20 do 3 K 40 v; krave na novi doji 3 K 30 v do 3 K 50 v. Mlada plemena živina pod 2 letoma 3 K 20 v do 3 K 50 v.

Zgoreli mlin. V bližini Viktringa pri Celovcu je izbruhnil na mlinu posestnika Kropfitsch ogenj, ki se je takoj hitro razširil, da je bilo kmalu vso poslopje v plamenih. Ogenj ni vpepelil samo poslopje, mar- več tudi velike zaloge žita in moke. Škoda je vsled tega ogromna. Gasilci so z velikim naporom zamogli rešiti sosedna poslopja.

Rudarska smrt. Iz Raibla na Koroškem se poroča: V rudniku „Königsberg“ zasulo je kamenje dva pridna rudarja: Antonia Ven- celej, kopača, ki je bil oženjen, 49 let star in oče štirih nedoraslih otrok, ter Filipa Plesin, nadkopača, 55 let starega. Plesin je umrl ravno na tisti dan, ko je lansko leto njegov sin našel na gališkem bojišču junaško smrt. Njegov drugi sin stoji od začetka vojne na bojišču.

Kmetijski tečaji za vojne invalide. Ogromna naloga poklicanih činiteljev je, pripraviti in usposobiti vojne invalide za razne poklice, v katerih se bodo mogli preživeti, da ne postanejo breme državne preskrbe, oziroma da se jim ne bo treba udati beračenju. Med po- klici, ki pridejo v prvi vrsti v poštev, je kmetijstvo. To je v Avstriji in Nemčiji prvi spoz- nal profesor na češki tehnični visoki šoli v Pragi in ravnatelj kmetijsko-fiziologične pre- skuševalnice na navedeni visoki šoli, dr. Jurij Stoklasa, ter je s pomočjo svojih tovaršev že začetkom leta 1915 uvedel prvi invalidni tečaj v navedenih državah. V tečajih se poučuje celo kmetijska stroka in se vrše tečaji na tehnični visoki šoli. Poučujejo profesorji teh- nike ter uradniki deželnega kulturnega sveta. Tečaji imajo velike uspehe in se vrši sedaj že četrti tečaj. Dosedaj je 120 absolventov, večinoma kmečkega stanu, ki so si tem potom pridobil temeljito teoretično in praktično izobrazbo v kmetijski stroki in ki, kar je tako važno, ostanejo ohranjeni domači grudi. Vsi absolventi dobijo spričevala. Uspehi praskih tečajev so že dali povod tudi drugod po Av- striji in Nemčiji za enake tečaje ter se jih je doslej že lepo število ustavilo.

Veliki vrom. Iz Feldkirchena na Ko-

roškem poročajo: Pek Krivic opazil je že dalje časa, da mu nekdo denar in blago krade. Sum se je obrnil na vžitkarico Marijo Pirker, ki je dalje časa v Krivicevi hiši stanovala. Preiskava njenega stanovanja je dognala, da se nahaja tam skoraj tucat po- narejenih ključev za Krivicevo hišo, nadalje 1400 krom gotovega denarja, hranična knjižica za 900 krom, jako veliko moke, masti, jaje, žage itd. Marija Pirker je bila vedno ponoči v Krivicevo hišo vdrla in je tam na- kradla denarja ter živiljenskih sredstev. Zdaj so jo zaprli.

Podržavljenje davka na pivo. Da se pokrijejo obresti vojnih posojil, je izšla nova cesarska naredba, ki določa podržavljenje in zvišanje davka na pivo. Dosedaj je znašal državni davek na pivo 3 K 40 v na hektoliter, od 1. septembra nadalje bo znašal 11 K. V ta zne- sek so tudi vstete dosedanje deželne doklade na pivo, tako, da bo zvišan davek na pivo pravzaprav na 3 K 60 v za hektoliter. Šta- jerska dežela bo dobila v letu 1917 od davka na pivo znesek 3,900.000 krom. Zvišanje davka na pivo bo vrglo Avstriji na leto okrog 50 milijonov krom. Umevno je, da bodo pivovarne zvišale ceno za pivo.

Nadomestilo za usnjate podplate. Na pose- ben način iz tankih križema lepljenih deščic sestavljeni lesene podplate je iznašel ravnatelj zavoda za pospeševanje obrti g. A. Springer. Bistvo teh podplatov obstoji v tem, da so deščice tako položene, da se doseže nekaj gibnosti in da je lep take vrste, da se ne raztopi niti v vročini. Vsled tega so taki podplati tudi nepremičljivi in so pač v da- našnjih razmerah tudi glede trpežnosti edino nadomestilo za podplate iz usnja. Pojasnila daje „Wirtschaftsabteilung des Steiermärki- schen Gewerbeförderungs-Institutes in Graz Burggasse 13“. Izdelovanje čevljov s takimi podplati se lahko ogleda in prični pri nave- denem zavodu za pospeševanje obrti v Gradcu. Sicer je delo tako enostavno, da se ga lahko napravi že po popisu, ki ga je izdal omenjeni zavod.

Kuhanje piva se bode vstavilo? Direktor Gössovih pivovaren je glasom časniških poro- čil javno povedal, da so alpske pivovarne s svojimi zalogami ječmena skoraj pri kraju in da bodo po porabi teh zalog alpske pivovarne vstavile kuhanje piva. Lepe razmere za pi- vopivice!

Zaprti kraljica. Nekateri listi poročajo doslej nepotrdjeno vest, da so Angleži inter- nirali soproga bivšega portugalskega kralja Manuela in ji celo odrekli kraljevski naslov. Ločena soproga bivšega portugalskega kralja je rojena princesinja Hohenzollern-Sigmaringen in je torej v sorodstvu z nemškim cesar- menom. Zato je prav mogoče, da so Angleži to surovost izvršili.

Za mlinarje. Mariborsko okrajsko glavar- stvo je izdalо za posestnike mezdnih mlinov sledeči oklic: Na podlagi cesarskega ukaza z dne 11. junija 1916, drž. zak. štev. 176 in ukaza c. kr. namestništva z dne 9. avgusta 1916, dež. zak. št. 95, se odredi: 1. Noben mlinar ne sme žita brez potrdila za mletje prevzeti v zmletje. 2. Vsako zmletje je vpi- sati v kontrolno knjigo. Potrditi se mora tudi s podpisom na potrdilu za mletje. 3. Potrdila za mletje je zbirati in jih zanesljivo od 10 do 10 dni vpošiljati okrajnemu glavarstvu.

Kraljev grad v Bukareštu.

Naša slika nam kaže grad izdajal- skega kralja v ru- munski prestolici Bu- careštu. Grad je bil leta 1877 do 1878 po modernem okusu prezidan in povečan ter leži ob glavni cesti. Ni izključeno, da bodejo v poteku te vojne na gradu še frftale nemške in bolgarske zastave.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, se mi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

4. Ako se v kakem mlinu zasači žito brez za isto izdanega potrdila za mletje, tedaj zapade državi v prid. 5. V zmletje prevzeto žito je strogo odločiti od lastnega. 6. Noben mlinar ne sme jemati takozvane mitnine (meric), tudi s privoljenjem stranke ne. Če se vendarle dogodi, tedaj se kaznjujeta obo dela. 7. Kot plačo za mletje se sme za 100 kg zahtevati pri pšenici, ječmnu ali koruzi 3 K, pri rži 2-70 K. 8. Za raztrošenje (razpršitev) se sme odšteti le 4%, pri koruzi v dobi od dne 1. decembra do dne 31. marca 6%. 9. V vsakem mlinu je en odtis c. kr. namestniškega ukaza z dne 9. avgusta 1916, dež. zak. štev. 95, pribiti (prilepiti) na razločno vidnem mestu. Te določbe stopijo takoj v veljavu. Orožništvo bo nadzorovalo izvrševanje teh določil. Tudi bo mline od časa do časa pregledoval pri okr. glavarstvu nastavljeni okrajni nadzornik za žito, ki bo takoj naznanih vsak slučaj prestopka. Kdor zakrivi prestopek, ga po § 35 cesarskega ukaza z dne 11. junija 1916, drž. zak. štev. 176, kaznjuje okrajno glavarstvo z denarno kaznijo do 2000 K ali z zaporom do 3 mesecev, v obtežilnih slučajih do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev, ako ne nastopi kazenskosodno postopanje.

Smrtna negoda. V Kostrivnici-Podplatu padel je Jožef Kitak pri izpranjenu studenca 18 metrov globoko. Mrliča še niso mogli dobiti.

Sleprija. Jože Salobir in Karl Kladnik iz Strumeca pri Laškem sta hotela vnovčevalnico za živino na ta način oslepariti, da sta nakupljene vole z drugimi, mnogo lažjimi, zamenjala. Da prikrijeta sleparijo, stopila sta pri tehtanju obenem z volmi na vago. Nakupovalec Buce pa ju je zasačil in sodniji naznani.

Vodja slovenskih „sokolov“ v Ameriki vtoril. V Erie-jezeru (Združene države Severne Amerike) je vodja tamošnjih slovenskih „sokolov“, Vinko Pristov, ustanovitelj jugoslovanskega „sokola“ v Clevelandu, vtonil.

Potres v Italiji. Pred kratkim zgodil se je velikanski potres v Italiji, katerega posledice se pa seveda doslej ni pustilo objaviti. Szaj poroča še K.-B. iz Lugana z dne 4. septembra: Obširni seznam po zadnjemu potresu prizadete škode obsegata 21 krajev kot popolnoma razrušenih, 23 mest in krajev kot težko in 34 kot resno poškodovanih. 55 teh krajev leži v provinci Forli.

Premoženje rumunskega kralja zadržano. K.-B. poroča z dne 5. septembra: „Vossische Zeitung“ prinaša vest iz Sigmaringena, da se oskrbniku premoženja rumunskega kralja, ki je hotel po naznanih vojnih napovedih takoj v Švico odpotovati, da bi spravil kraljevo premoženje na varno, vsled nezadostnih potovnih izkazov ni posrečilo, priti čez mejo. Biva sedaj zoper v gradu kneza Hohenzollern. (Ako je ta vest istinita, potem je premoženje rumunskega kralja zaplenjeno. Op. uredništva).

Goriška hranilnica preložila je svoj sedež v Kranj (konto poštne hranilnice št. 56.615).

Brzjavni promet z Rumunsko je seveda vstavljen. Istotako so telegrami na vojne vjetnike v Rusiji sedaj nedopustni.

Prošnja sodnika na časopisje za odpor oderušta. Pred sodnijo v Erfurtu imela se je zagovarjati neka prodajalka zaradi previšokih cen sadja. Prodajala je jabolka po 50 pfenigov za funt, čeprav je sama zanje le 25 pfenigov dala. Obsojena je bila na 400 mark kazni in se je odredilo tudi objavo sodbe. V utemeljevanju oobsude dejal je sodnik, dobičkažljnost obtoženke je v vojnem času dvojno obsojati. Ne sme se zamolčati, da zamorejo nastasti vsled previsokih cen resni pomisliki za vzdrževanje mira in reda. Sodnija je poklicana, izgredje preprečiti. To se zamore zgoditi z brezobzirnim nastopanjem zoper vojno oderušto. Ravno sadje bi moralo biti zdaj najcenejše živilo. Sodnija bi bila časopisju prav hvalenja, ako bi se brigalo za take slučaje potom objave in s tem podpiralo nalogo sodnije.

Dne 9. septembra v Graden-Piber**, okr. Voitsberg; v Spodnji Polškavi*, okr. Slovenska Bistrica; v Gomilici**, okr. Lipnica; v Cerkvenjaku**, okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; v Brežicah (svinjski sejem); v Mautern**; v Rogatcu (svinjski sejem).

Dne 11. septembra v Hirschgegg-Rein**, okr. Voitsberg; na Bregu pri Ptiju*; v Großkleinu (sejem z zaklano klavno živino), okr. Arvež; v Mozirju**, okr. Gornjigrad; v Rušah**, okr. Maribor; pri Sv. Jurju**, okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; v Gnasu**, okr. Feldbach; v Ilzu (sejem s hmeljem), okr. Fürstenfeld; v Glashütten**, okr. Deutschlandsberg.

Dne 12. septembra v Köflachu*, okraj Voitsberg; v Ormožu (svinjski sejem); v Leobnu*; v Št. Mihaelu**, okr. Leoben; v Gradcu (sejem z uporabno živino).

Dne 13. septembra v Dobovi*, okr. Brežice; v Mariboru*; v Imenem (sejem z zaklano klavno živino), okr. Kozje; v Ptiju (sejem z zaklano klavno živino).

Dne 14. septembra v Petrovčah*, okr. Celje; v Vitanju*, okr. Konjice; v Spital na Semeringu**, okr. Mürzzuschlag; v Golobinjaku**, okr. Kozje; v Ivnici**; pri Sv. Ani na Kremperku**, okr. Cmurek; v Rogatcu**; na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z zaklano klavno živino).

Dne 15. septembra v Zadoljeh**, okr. Brežice; v Št. Mihaelu*, okr. Leoben; pri Sv. Vidu na Vogau**, okr. Lipnica; v Rogatcu (sejem z zaklano klavno živino).

Dne 16. septembra v Brežicah (sejem z zaklano klavno živino).

Dne 18. septembra pri Kapeli**, okraj Brežice; v Braslovčah**, okr. Vransko; v Šmarju pri Jelšah**; v Liki**, okr. Laško; v Langenwangu*, okr. Murau; v Gasenu**, okr. Birkfeld; v Gleisdorfu**, v Weizu**, pri Sv. Janžu pri Spodnjem Dravogradu**, okr. Slovenjigradec; v Söchau**, okr. Fürstenfeld; pri Sv. Stefanu**, okr. Leoben; v Waldu**, okr. Mautern.

Dne 19. septembra v Öblarn*, okr. Gröbming; v Ljutomeru**; v Radgoni*; v Ormožu (sejem z zaklano klavno živino); pri Sv. Jakobu*, okr. Bruck; v Ptiju (sejem s konji, žrebeti in govedom); v Gradcu (sejem z uporabno živino).

Dne 20. septembra v Imenem (sejem z zaklano klavno živino).

Dne 21. septembra v Laškem**; v Ligistu**, okr. Voitsberg; v Podsreda**, okr. Kozje; v Anger**, okr. Birkfeld; v Hartbergu na Lebing**, okr. Hartberg; v Weiškirchenu**, okr. Judenburg; v Oberziringu**; v Framu**, okr. Maribor; v Ormožu**; v Feringu**; v Ilzu**, okr. Fürstenfeld; v Lučanah**, okraj Arvež; pri Sv. Jurju na Stieffing**, okr. Wildon; v Dobrni**, okr. Celje; v Stanzu*, okr. Kindberg; v Murau**; na Bregu pri Ptiju (sejem z zaklano klavno živino); v Gradcu (sejem z klavno živino).

Dne 22. septembra v Trojachu*, okraj Murau; v Triebenu*, okr. Rottemann; v Rogatcu (sejem z zaklano klavno živino); v Gradeu (sejem z zaklano klavno živino).

Dne 23. septembra v Lassingu*, okraj Rottemann; v Brežicah (sejem z zaklano klavno živino).

Dne 24. septembra pri Sv. Trojici, okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.

Pustite krompir izzoreti!

Pomisleni poljedelci se dajo vsled dobre prodajne cene zapeljati, da izkopavajo mnogo prezgodaj pozen krompir. To bi se pa moralno v interesu spošnosti na vsak način opustiti in je v mnogih delželah zaradi škode, ki vsled tega nastane za splošnost, privelo do oblastenega nastopanja.

Dokler so stebla in listje še zelena, dajajo še vedno znate množine redilnih snovi krompirju, ki je še v zemlji in ki je še dozorel, ko se je krompirjeva žel popolnoma posušila. Šele tedaj se razvije na površini krompirja trda lupina, ki varuje proti gnilobi in izhlapevanju. S tem postane krompir trpežno živilo.

Zatorej se ne sme za preimljene določen bompi in posebno krompir, ki je določen kot semensko bomp, upozgodaj izkopavati.

Pripravljanje jeshovih kumar.

Sedaj je prišel najboljši čas za vlaganje jeshovih kumar.

Prst debele kumare se dobro očistijo, s sestopijo in se pustijo približno 24 ur stati in počakati. Sol potegne vodo iz kumar, ki postane redi, tega bolj jedrnate, vsebujejo manj vode in so vredne okusnejše in trpežnejše. Nato se vzamejo kumare in se jih obriše posamezno s čisto brisavko in se jih z želodno čebuljo, z berthram (pyrethrum), nekaj inčnega popra in nekaj kosi v steklenice za kumare. Na vrh se pritise ravnen les, da se gornje kumare potlačijo navzdol. Z dobrim, enkrat kratko časom poklanjam in zopet ohlašujem vinskim jeshom se kumare pojejo tako, da so vse dobro pokrite z njim. Nato si pergametnimi papirjem dobro zavezajo.

Ako se polje vroč jesli na kumare, so sicer pripravljena za vživanje, izgubijo pa svojo lepo barvo in manj trpežne.

Sušenje gob.

Kolikor mogoče sveže gobe se očistijo, ne narežejo v tanke (plošnate) kose in se napečijo v vrvce, ki se obesijo pri lepem vremenu na zunanem solnčnem mestu. Pri vlažnem ali meglemem vremenu naložijo gobe, ki se imajo sušiti, na čisti papir in v puste sušiti po obedih v cevi ali na ne previrovi štedilnicu.

Kdor ima ognjiščno sušilnico, jo bo porabil za šenje gob z največjim uspehom.

Sušenje vseh vžitnih gob, ki se ne porabijo sedaj je narodnogospodarsko važno delo, ki se zelo izplača, ga lahko z uspehom izvršuje vsakdo — bodisi med bodisi prebivalec na deželi.

Oton Brüders, strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega in obvezovalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri kr. namestništvu.

Zadnji telegrami.

C. k. kor. in brz. urad.

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 7. septembra. Na rumunskem in ruskom bojišču ugodni manjši boji. — **I talijansko bojišče.** Naša artilerijska obstrelijava je prehode Soče, v vratnik pa naše postojanke in kraj v Vipavski dolini.

Nemško poročilo.

K.-B. Berlin, 7. septembra (W.-B.). Zapadno bojišče. Bitka ob Sommi traja naprej. Boji uspešni.

20.000 Rumunov vjetih.

Zmagovite nemške in bolgarske sile so močno utrjeni prostor Trakian v naskoku zavzele. Plenejih zmage znaša po dosedanjih vseh nad 20.000 vjetih, med njimi 2 generala in več kot 40 drugih oficirjev ter 100 kanonov. Tudi krvave izgube Rumunov bile so težke. Napad močnih russkih sil zoper Dobrič je odbit.

Napad nemških „Zeppelinov“ na Bukarešto.

Kopenhagen, 6. septembra. Napad nemških „Zeppelinov“ na Bukarešto je nepravilno mestu velikansko razburjenost. Prvi polnoči se je čudo alarm vojaštva in požarnih bramb, in kmalu potem klic, da se letali ladje mestu bližajo. Vsi prebivalci so zapustili svoja stanovanja in hiteli na cesto. Kar so bile skoraj vse ceste popolnoma temne nastala je velika zmesnjava. Kmalu pa tem čulo se je že prve eksplozije papajot